verše pád

čeněk pekař

Čeněk Pekař

VERŠE PÁD

nemoci psát, je jako žízeň
je to jak výkřik do ticha
ve staré peci zhasne výheň
a pekař ani nedýchá:

„Kolik jen napekl jsem housek?“
„Těch veršů, co mi vzkynulo!“

vyklepal život co ubrousek
pár písmen…

nic víc nezbylo

PŘEDMLUVA

Milí čtenáři,
doufám, že jste náležitě natěšeni na básničky, ale dříve, než se do nich pustíme, dovolte mi pár myšlenek úvodem. Možná už máte tendenci a chuť podlehnout své pochopitelné zvědavosti, knihu prolistovat a udělat si o ní takříkajíc obrázek. To zcela chápu, jen se domnívám, že se tím možná připravíte o drobná překvapení, kterými jsem se vám snažil vaše putování po stezkách mé poezie nějak netradičně zpestřit. Pokuste se to prosím vydržet a knihou vůbec nelistujte dopředu. Potlačte v sobě tu zvědavost, která není ničím jiným než potřebou mít věci pod kontrolou, a myslím, že si teď celkem jasně uvědomujete, kdo tu kontrolu potřebuje. No ano, je to ego. Takový nerudný autopilot. Začněte číst básně jinak a odpovědí na vaši logickou otázku: *„A jak tedy,“* je toto mé doporučení:

„Čtěte je pomalu, vědomě a bděle. To úplně stačí.“

To je celé tajemství.
V praxi to znamená, že slova, která vám plují v mysli, jen uvolněně pozorujete. Téměř okamžitě si uvědomíte, jak se vzájemně dotýkají, spojují a rozpojují, tvoříce podivuhodné rýmy ve snaze něco vám sdělit.
V tomto momentu už velmi záleží na vašem přijetí, kdy si začnete uvědomovat, že každý řádek, věta či sloka má pod sebou velkou hloubku emocí, lásky a poznání. Je pouze na vás, na vašem svobodném, bdělém a vědomém rozhodnutí, zda vám knihu přečte váš autopilot, anebo to bude vaše vědomé „já“.

Věřte mi, že zážitek z bdělého, takzvaně vědomého čtení opravdu stojí za to. Je to velmi podobný stav jako v divadle, jen s tím rozdílem, že při čtení básně musíte dát duši čas a prostor, aby si scénu vystavěla a zaplnila sama. V divadle si kulisy vytvářet nemusíte a slova vám přinášejí herci. Když si čtete poezii, mělo by to být něco jako obřad. Myslím to vážně. Básně mají obrovskou schopnost poskytnout komukoli, kdo je tak vnímá, klid v době vnitřní bouře, světlo tomu, kdo tápe ve tmě, směr bloudícímu, radost smutnému. Zní vám to nereálně?

Píšu poezii od svých 17 let, kdy jsem při hodině literatury na gymnáziu v Mnichově Hradišti tak trochu lelkoval a pozoroval, co se děje za oknem. Byla z toho má první básnička a zde ji máte v celé její křehké konstrukci, které její věk nic neubral na kráse. Narodila se v květnu roku 1980 a vám, kteří tu dobu pamatujete, jistě nemusím vysvětlovat, že se nedala publikovat, aniž bych neriskoval nějaký průšvih.

ŠPAČEK (1980)

co ti chybí, špačku
křídla máš a na dopravní značku
na čepici strážníka
na bílou blůzku, na holá ramena
jen strefuješ svoje vyznání
a ti dole, blázni uhnaní
to trpí…

co ti chybí, špačku
křídel mít pár
jako ty
bych na dopravní značku
i já poslal svoje vyznání

Otevřela ovšem v mém nitru něco, u čeho nechápu, odkud a proč se ve mně vzalo. Přijal jsem to však s velkou pokorou a plným vědomím, že to není samo sebou a že bych tento dar měl dále rozvíjet. Teprve po mnoha letech mě konečně napadlo, že ten dar bych měl také sdílet, a tak se o to poctivě snažím.

V období let 2000 až 2015 jsem vlastním nákladem vydal bez oficiálního ISBN deset básnických sbírek a poté, už pod vydavatelstvím E-knihy jedou, dalších čtrnáct knih, přičemž sedm z nich je již čistá próza.

Tím, jak jsem k psaní poezie přidal prózu a začal studovat filozofii zenu, dharmy i taa, se tok inspirace značně vyladil a postupně velmi zesílil. A tak se těším z tohoto daru, z možnosti být toho účasten a zároveň kultivovat své ego, vnímat přicházející inspiraci a předávat dál to, co chápu, že má být předáno.

Věřím, že každý z nás je ve své podstatě energií a to, co prožíváme všichni společně i každý zvlášť, je školou učící nás i samotný Zdroj. Bohužel my lidé až příliš často necháváme svůj život v rukou autopilota namísto toho, abychom se chovali vědomě a bděle. Důvod, proč hrají lidské automatismy v našem životě a v našich reakcích tak častou a silnou roli, je ovšem téma na zcela jinou knihu.

Mám jen potřebu se vyjádřit v tom směru, že je to vážně nešťastný stav, kdy namísto našeho vlastního, bdělého a vědomého konání reaguje cosi v nás, takříkajíc „o nás bez nás“. Já vím, je to velmi pohodlné, nestojí to žádnou námahu, žádnou energii, ale přijde mi to jako hodně velká škoda odevzdat půlku svého života a vzdát se tak jeho plné kontroly.

Zkuste si prosím představit sami sebe v situaci, kdy jste se svým partnerem či partnerkou v prodejně knih. Vcelku bezmyšlenkovitě koukáte do regálů a ten pohled vás nechává zcela nezaujatými, myšleno vůči těm vystaveným knihám. Ty, jak už je to jejich údělem, trpělivě vyhlížejí svého prince či svou královnu. Nastalá situace je pro knižní bytost tou největší představitelnou radostí a naplněním. Stav, kdy ji čísi, prozatím neznámá ruka vyzvedne z řady stejně čekajících knížek a ona konečně uslyší ta hřejivá lidská slova:

„Hele, Honzo, koukej, co tu mají. Ani jsem nedoufala, že ji ještě někdy seženu. No, tu si hned beru!“

Knížka při těchto slovech, která vnímá a jež ji hřejí na duši, podobně jako hřejí či bolí různá slova na duši každého z nás, už zcela jistě pláče štěstím. Kdyby to jen trochu šlo, knížka by hned promluvila, aby vyjádřila své díky tobě, čtenáři, který ji chceš.

„Honzo, vnímáš ty mě vůbec? Mluvím s tebou.“

A co vy, jak jste na tom? Jen se vezete, anebo aktivně, vědomě a bděle letíte přesně tam, kam chcete? Podíváte se na svého partnera

a v ten moment byste si mohli uvědomit, jaká je to skvělá bytost a že je pro vás opravdu velkým životním darem. Máte vy to ale štěstí, moci část svého života strávit společně, jít vedle sebe a vzájemně se podporovat tak, abyste moc neklopýtali, a když už přece jen, aby tu byl někdo, kdo by vám pomohl vstát. Věřím, že už víte, jak dál. Občas se to nepovede, ale to nikomu. Nikdo z nás není dokonalý, ale každý máme jistotu, že dříve nebo později tuto výchovnou lekci pochopíme. Zvládneme dojít na vrchol, jenž se během této cesty zdál být tak nedostupný. Poté, co svým vlastním tempem dorazíme do cíle, který nás po celou dobu trvání lákal i odpuzoval zároveň, povzbuzoval, aby jindy svým zastrašováním prověřoval sílu našeho odhodlání, zjistíme, že cesta zdaleka není u konce.

„Víte, ona vlastně nikdy nekončí. Ona jenom je!"

Na té nekončící pouti, záhadné výpravě odkudsi kamsi, jsme na tom bez výjimky všichni stejně. Osobně, zcela upřímně si myslím, že jsme zde, v této chvíli – tady a teď – nejen sami o sobě, ale i společně, takříkajíc pro sebe navzájem. Vnímáme život, ač většinou nevědomě, z obou úhlů pohledu; tedy v sobě i v nás. Ovšem díky své nebdělosti vidíme iluzorní realitu, v níž se právě společně vyskytujeme, zcela pokřiveně. Bloudíme jako v Laterně magice. Pochopit a změnit své postoje, to by bohatě stačilo, a z toho pramenící změna paradigmatu pak vede k odstranění mezilidské nesnášenlivosti. Protože jsme všichni vzešli z jednoho zdroje, sice z různých vrhů, ale evidentně podle stejného schématu, scénáře a designu, jsme všichni vlastně příbuzní; jedna rodina.

Tak málo stačí k tomu, abychom místo nesmyslného vraždění svých vlastních příbuzných spolu naopak budovali domov naplněný harmonií. Stačí k tomu jen pochopit tento koncept, najít se v něm, osvojit si ho, šířit jej a užívat si výsledku.

Praktické začlenění těchto myšlenek do našich životů je ovšem naprosto v plenkách a velmi vzdáleným snem. To, že se vidíme tak vzájemně odděleni – a tím oddělením mám na mysli nejen naše vzájemné vztahy v rámci lidské populace, ale i to, jak se my lidé vyhraňujeme do polohy samozvaného majitele živé i zdánlivě neživé přírody – tak to je prapříčina všech mezilidských neshod.

Platí zde jedna krásná afirmace, která zní takto:

„Uvidím to, tedy zažiji to, budu toho účasten, ale až poté, co tomu uvěřím.“

Zkráceně:

„Uvidím to, až tomu uvěřím.“

Tak vás prosím, zkuste tomu věřit. Byla by to přece ohromná věc, kdybychom takto zcela přirozeně uvažovali všichni. Kolik konfliktních situací by vůbec nenastalo, kdybychom to tak dokázali. Bděle, s pokorou i s respektem vůči všem „já“ v kontextu harmonického celku, v kontextu „my“.

Čeká vás, myslím, velmi rozmanitá a dlouhá knižní pěšina vedoucí krajinou mých snů, vizí a vhledů do mého vesmíru, dharmy i taa.

Občas stoupá, když předtím klesala, šla po rovině, klopýtala i běžela, ale stále se těší na další nové horizonty. Tak to je, přátelé, do úvodu vše.

Užijte si následujících téměř 400 stran pěšinami mé poezie.

Čeněk Pekař, duben 2026

autor knihy, květen 2025

📚 ČÁST PRVNÍ

„výběr poezie 2000–2026“

- 📘 o lásce, která začíná …
- 📘 těle, paměti a návratech …
- 📘 bolesti, vině a smíření …
- 📘 smrti, která není koncem …
- 📘 vědomí, tichu a pozorovateli …
- 📘 světě, který je směšný i krutý …
- 📘 cestě, která nikdy nekončí …

♡ autorova oblíbená

🎙 recitace – link na web autora

📘 O LÁSCE

Tento oddíl otevírá knihu světlem, tělem, dotekem a něhou. Je to vstupní brána, slibující a často nejistá.

Klíčová slova, která vyjadřují energii skupiny jsou:
NĚHA * TOUHA * SMYSLNOST * ZAČÁTKY * SVĚTLO

ČEKÁNÍ NA POLOJASNO

čím starší jsem, tím více žasnu
byť malicherným zdá se být
vyčítat světlu tmu, když zhasnu

jak mám tě nyní políbit

když lásku hladí ve tmě slova
ač nevidí, však vědí kam
a ona ve své víře znova

má v očích slzy

které znám

KDYŽ VŠE JE JEDNO

vždy na pomezí dne a noci
byť nejsi mnou
však mám ten pocit
jako bys byla napůl ve mně
já zase v tobě, lásko
zřejmě

jak bychom byli oba jedno
když padneme, lze snáz se zvednout
vše společné je víc než vlastní
a každý verš je vrchol v básni

však mnohé rýmy ztrácí víru
že sami v sobě dojdou k smíru
v iluzi bytí život zmírá
láska však bolest z žití stírá

nejspíš je všechno jenom zdání

je to jen pocit…

(k pousmání)

LÍTO JE MI

je líto slov, jež nevyřčeny
zůstaly navždy záhadou
jak dívky, které vysvlečeny
zábrany žádné nekladou

jsou jako vázy, zcela nahé
těší se na svou květinu
a jejich srdce, skrytě vlahé
na odiv dává nevinu

je líto slov jež špatně zněla
urvané psisko z řetězu
jak koule, vystřelená z děla
zajistí jen pláč vítězů

vždyť slova jsou jen řadou písmen
vyfouklým vzduchem z hlasivek
to jenom cit, jenž do nich vmísen

nahradí facku... polibek?

DEVÁTÁ VLNA KARIBŮ

já mívám sen hned brzy ráno
kdy spát se má, je nedospáno
že slyším dech tvůj přerývaný
a ústa tvá, jsou sladce slaný

pak po tvé šíji, věříc slibům
jdu cestou víry, jak Karibů
jsem na své pouti mezi světy
jsem verš na konci každé věty

jsi protějšek na druhé straně
úžlabinou stopou laně
horkým ledem ve zmrzlém sněhu
sama, která hledá něhu

jsi otázkou i odpovědí
to tajemství jež na mě hledí
a čeká... na co?

na touhu pána
na Mendelssohna u piana

při jehož tónech běží míchou
vždy sudá vlna se svou lichou

a každá devátá pak zpění
a každá z nich má svoje znění
a každá sladce, slaně voní
a každá křičí do umdlení

„Tak to je život?“
„No je, i není.“

to je úcta, jež si cením
to je v lásku zasvěcení...

PARAPET RIVER

na okenním parapetu
už se dělá louže
všude kapky dovádějí
křičí:

„Bacha! Fakt to klouže!“

po skle běží rychle dolů
nemajíce strachu
deštěm všechno zmáčené je
a zbavené prachu

kapka jménem Žofie
tu potká velkou lásku
je to starý námořník
co má na oku pásku

ruku v ruce tobogánem
po skle letí dolů
velká řeka parapetu
pohltí je spolu

do hlubiny volným pádem
kapky žití padaj
na konečnou zastávku

kam jezdí stará tramvaj
dorazíme jako kapky
spojíme se v moře

je to jenom malá kaluž
na ještě menším dvoře

CO VLASTNĚ NEJSI

jsi vůně růží v barvě nachu
požár světa bez poplachu
lístek z kina „Kovadlina“
i v tónech z hrdla Šaljapina

jsi výheň a já nedočkavý
láskou, která ingot žhaví
nevyhaslou tavnou pecí
malou rybkou v suché kleci

jsi každá struna u kytary
věčně mladá, byť já starý
vždy a všude, teď a tady
i víra, když si nevím rady

jsi prostě prosta vší zlé vůle
celistvá i v každé z půlek
jsi pro každého osobitě
jsi jenom pro mě a já chci tě

jsi kyticí i prázdnou vázou
bouří deště nad oázou
jsi jako úkaz...

„Jsi pro mě důkaz, či jen pocit,
že svobodu mám ve své moci.“

ZA JISKRNÉ NOCI

jiskra, když zajiskří
jiskrným jiskřením
spatřuji v tvých očích
podivný žár
zažehneš, zapálíš
kolem se proženeš
popelu smysl dáš
životu tvar
se smělou smělostí
směješ se ve skrytu
duše má unikla
jako dým z požáru
všude jsem hledal tě
štěstí, jež není tu
naštěstí pochopil
jsi radost i svár
odkryl jsem v sobě
tu ukrytou iluzi
v zákoutích neviny
nevinně stál
v očích mám prožitky
cestou je nasbíral
zahořel, vzplanul jsem
a zmizel v dál

TAM KDE JE eM

tam za zástěnou očních víček
za vitráží z modrých sklíček
v horním patru hradní věže
běží tvé sny bez otěže

zde tlukou srdce k lásce zvoucí
byť zdá se, že jsou nemohoucí
jen zvuky bubnů, píšťal jek
hlásí, že nikdo neutek

tam jenom v koutě krásná eM
i ten, jež nemá na nájem
kde láska v lásce verše píše
tam z polních kvítek obraz víše

zde kalich prázdný opět plní
a hlavu obou krášlí trní

tam je někde někdy v čase
tam je víra v činech
v hlase

já rád ti řeknu milá eM
ty víš už dnes
kdo já, že jsem

OBÁLKA VÍRY

chvíli jsem tam jen stál
díval se, jak spíš
a spokojeně oddychuješ

tiše tě pozoroval
ve snaze vštípit si do paměti
každý detail tvé krásy

vnímal smyslné křivky tvého těla
které se jemně chvělo
snad v důsledku snu
o čem, to mi jistě povíš
až se vrátím ...

vedle na polštáři
ležela v klidu obálka

čekala na mě…

opatrně jsem ji vzal
tak abych tě neprobudil...

chyběl odesílatel, adresát
i známka
jen přesně uprostřed
byl rukou psaný nápis...

„*Otevři mě, až ti dojde víra.*“

zastrčil jsem obálku
do náprsní kapsy
s vírou, že přesně tam
poslouchajíc tlukot mého srdce
ji bude nejlépe...

nijak neprotestovala
a tak jsme společně vyrazili
přesně na den svatého Jakuba
do Santiaga de Compostela
tou nejkrásnější ze všech cest...

při chůzi máte na vše fůru času
krajina se mění velmi pomalu
horské scenérie střídají témata
údolí, vrcholů a úchvatných výhledů
se slepou pravidelností a vírou
že vás znovu a znovu uchvátí...

čas velmi brzo
přestane hrát svou roli
když není nutné být někde na čas
je to stav téměř léčivý

a zůstávají jen prožitky
tady a teď
tím intenzivnější
čím se na ně méně soustředíme...

stáváme se pouhým bytím
na cestě s přesvědčením
že svůj cíl
nemůžeme minout...

a jeli nám nejhůř?

máme na srdci obálku
já v ní mám tato slova:

„Vrať se mi domů, lásko...“

STÁVÁM SE OHAŘEM

uklízím po bytě
tvé staré vůně
jsou všude schovány opravdu umně

stávám se ohařem
honícím Chloe
blíží se potopa a já jsem Noe

do archy umístím
všechny tvé rysy
lodní zvon nahradí tibetské mísy

až bude hodina
k vyplutí dána
do moře věčnosti volná je brána
stoupnu si na můstek
zavelím jedem
Karibský rum si pak ochladím ledem

Kubánskou Cohibu
zapálím k tomu
za obzor poplujem
až tam k tomu zlomu

PIANINO V KAPSE

v jiné to dimenzi hodnot
tam, kde důsledky předcházejí příčiny
jsem tě zažil...

tančila jsi

jako když srdcem a zároveň bez něho
protékala jsi kolem
a zněla hlasem naděje...

unaven dnem, fragmentem životů
jsem usedl k pianinu
a dotkl se jeho kláves
v domnění, že tvůj tanec
potřebuje doprovod ...

zdání však klame
očima kobry
láká, aby tě vzápětí
pozřelo i vyvrhlo
v jednom nekonečném

mžiku oka ...

dotančila jsi
já složil své pianino do kapsy

tam, kam ukládám k zapomnění
své nejlepší verše...

takové

které jsem ještě nenapsal
možná ale, že jednou…

snad

A CO JSI TY

jsem duše
která uchází
když z cesty sjedeš do mlází

jsem pastýř
co tě provází
a varuje před nesnází

jsem měď
i zinek v mosazi
co nepodléhá abrazi

jsem jako prostor za hrází
když splyneš se mnou v extázi

a ty jsi ta

co odchází

KRESBY NA PLANINÁCH

rozvážu tkaničku
povolím uzlíky
v zabraném území
označíš kolíky
kde jsou mé hranice
vyznačíš na těle
odměny poskytneš
z milosti přídělem

projíždím vesele údolím s horami
na plochých planinách
drobnými črtami
nakreslím piktogram
panenské zahrady
vše, co je za ním
už jsou jenom dohady

na stromě rozkoše jablko utrhnu
očesat korunu bojácně navrhnu
s úsměvem laskavým
obdržím přídělem
těšit se z pláňat
mám životním údělem

ČERNÁ KŘÍDA

když hlavou běží lítost z děje
na souši čluny plují dál
vždyť každá vlna k moři spěje

„Když padla dáma, kde byl král?“

jak pole tmavé
světlé střídá
v chaosu chaos
jenom znal

na černých psal ti vzkazy křídou
na bílých vroucně miloval

BONMOTY

sám havran Pírko střeží tu
ten prázdný prostor po citu

ten plný prostor prázdnoty
v něm jenom já a jenom ty

zde ticho našich pocitů
vybuchlé kdysi v koitu

a vůně, pro kterou bych žil
ten nápoj lásky do dna pil

už doznívají bonmoty
a slyším je

jen...

já

a

já

AŽ ZASE VYJDE SLUNCE

bylo tě všude plno...
támhle i tady, tudle i onehdy
prostě všude a vždy

stále a definitivně ses táhla za mnou
stejně, jako se táhne vůně
čerstvě pokosené trávy

„Které,“ ptáš se *„jařiny či otavy?“*

ale je to asi fuk, i když…
není tráva jako tráva

možná, říkal jsem si…
až jednou, seberu všechnu svou odvahu
a požádám tě jako, kdybych žíznivý
toužil tě celou vypít...

jako krůpějí ranní rosy
se uhasit tebou

tak, jako závist a dlouhé nosy
tak, jako dlužník, který prosí

jako ty hadry co se nosí
prý je to boss a chodí si bosý
protože může

mi povídá... družka...

tváří se
jak nikdy nenabitá puška
muška

pana Buška z Velhartic... služka

stružka krve – zbyla tu a tam...

co bylo príma
to už znám, ale co bude...

povídám... slyšíte?

co bylo prvé
prve

pojednou sralo
a tak teď stojím na dešti

a čumím, jak chčije
však ono zase přestane

a opět vyjde slunce

snad už brzy!

JANTAROVÝ SVĚT

vzal jsem si stonek
hebké trávy
pletu z něj prsten mé milé

opiti láskou
jak příběh praví
bylo ji mnoho promile

žlutý kvítek
co by jantar
ti září na tvém malíku

bereš
jako aspiranta
mě k rozvázání culíku?

když se vlasy rozvlnily
lehce jim čechrám polštáře
aby snadno usoudily
že políbím tě na tváře

do tmy září
tvoje oči
voníš mi žlutě jako květ

my smějme se v kolotoči
těch jantarově krásných vět

potom zrodil
poupě v mžiku

a rozpustil se v pocitech

když ho lechtám
na pupíku

on směje se až bere dech